

Novelline popolari sammarinesi pubblicate ed annotate da Walter Anderson. I — 1927, II — 1929, III — 1933. Acta et Commentationes Universitatis Tartuensis (Dorpatensis): B X. 5, B XIX. 3, B XXX. 2. — Riproduzione anastatica, a tiratura limitata, 1960. Bottega d'Erasmus, Torino; 198 strani, 8°.

Raziskovavcem in ljubiteljem ljudskega pripovedništva kakor tudi specializiranim knjižnicam po svetu je torinska založba »Bottega d'Erasmus« predlaskim pripravila najlepše presenečenje: anastatski ponatis ljudskih zgodbic iz republike San Marino. To delo enega največjih živih poznavavcev mednarodnega ljudskega pripovedništva, Walterja Andersona, je bilo že prava redkost.

Zbirka vsebuje nekaj čez sto zgodbic, ki so jih napisali učenci osnovnih in srednjih šol (vsega kakšnih 15 po številu) te države v srednji Italiji v letih 1927 in 1929. W. Anderson, ki je bil takrat profesor na Estonskem (danes živi v Kielu)* je dvakrat obiskal San Marino. Teksti so pač »šolski« ali »šolarski«, z vsemi značilnostmi zgodb, ki jih napišejo pasivni nosivci izročila. Za rekonstrukcijo fabule, vsebine, so taki teksti še zmerom porabni, posebno če je dosti variant vsake zgodbe. Drugače pa ne morejo nuditi niti sence tega, kar je živo pripovedovanje. To priznava sam prof. Anderson v svojih predgovorih. Njemu je tu šlo predvsem za znanstvene komentarje k posameznim zgodbam, in to je izpeljal tako, da je zbirka še danes iskana.

Milko Matičetov

Bianca Maria Galanti, Vita tradizionale dell'Abruzzo e del Molise. Saggi storico-critici. Biblioteca di »Lares«, organo della Società di etnografia italiana e dell'Istituto di storia delle tradizioni popolari presso l'Università di Roma — Vol. VII. Firenze, Leo S. Olschki editore, 1961; 242 strani, 8°, cena 5000 lir.

Najprej je na vrsti kritičen pretres narodopisnih podatkov o Abruzzu v delih tujih potopisceev in pisateljev od konca 18. do začetka 20. stoletja. Tudi za neprizadetega bravca so mikavni odstavki o razbojništvu, posebej pa še o gadih, ki jih v kraju Cocullo prvi četrtek v maju prinašajo v cerkev in mečejo proti kipu sv. Dominika (str. 44—45). V tem obredu očitno še tiče ostanki ajdovskega češčenja boginje »Angitie«, ki je baje znala ukrotiti strupene kače in ozdraviti njihov pik. V nekdanjem svetem gozdu »nemus Angitia« (med drugimi ga omenjata Vergil in Plinij) blizu današnje vasi Luco so našli kipec ženskega božanstva z dvema kačama v desnici.

V drugem prispevku je Galantijeva poiskala narodopisno gradivo o pokrajinah Abruzzo in Molise iz obsežnega gospodarsko-zemljepisno-zgodovinskega zbornika F. Cirelli, »Regno delle Due Sicilie descritto ed illustrato« (1855). Sledi prispevek o ljudski noši v nekaterih krajih, ki so še toliko konservativni, da se je ohranila pri življenju. Potem je tu prispevek o »pupic«, nadnaravno veliki postavi, ki jo vodijo okoli v spomladnem obredju vasi Casalıncontrada pri mestu Chieti. Avtorica sama opozarja na podobnost z belgijskimi »géants« (Nivelles) in katalonskimi »gegants«. Nazadnje je še prispevek o otroških igricalih in zabavah v dveh krajih iz okolice Campobassa; vmes je nekaj pristrčnih drobnih pesemskih tekstov, ki spominjajo na podobno blago pri nas (n. pr. »zgodbice« o petih prstih).

Milko Matičetov

* Tik pred natisom te zadnje pole je prišla žalostna novica: prof. W. Anderson je letos 25. avgusta umrl za posledicami prometne nesreče. Zda je — in ostanejo — živa le njegova dela!

